

Strategi for fremtidens grunddata

2026-2030

Bidragssydere

Klimadatastyrelsen
ATP
CPR-administrationen
Danske Regioner
Digitaliseringsstyrelsen
Erhvervsstyrelsen
Geodatastyrelsen
KL
KOMBIT
Udviklings- og
Forenklingsstyrelsen

Danmarks Statistik
Dansk Erhverv
DI Digital
e-nettet
Finans Danmark
Geoforum
F&P
Vurderingsstyrelsen
TEKNIQ

Fremtidens grunddata

I en tid præget af komplekse samfundsudfordringer, høje forventninger til offentlig service og et ønske om mere effektiv administration er adgangen til pålidelige og sammenhængende grunddata mere kritisk end nogensinde.

Danmark har en unik offentlig digitalisering

Det er helt unikt, at Danmark har så stærk en offentlig digitalisering, og den er baseret på en lang tradition for systematisk dataindsamling og -styring.

Gennem mange år har vi opbygget centrale dataregistre, der understøtter en effektiv offentlig forvaltning og skaber et solidt grundlag for digital innovation samt vigtig forretningsudvikling i det private.

En bred anvendelse af grunddata på tværs af både offentlige myndigheder og private anvendere vidner om, at grunddata i dag indgår i mange væsentlige samfundsaktiviteter.

Netop derfor har regeringen med *Danmarks digitaliseringsstrategi* prioriteret, at grunddata skal fremtidssikres som hjørnестenen i det offentlige datafundament:

”Grunddata udgør fundamentet for en lang række kritiske digitale løsninger i det danske velfærdssamfund og den private sektor. En effektiv offentlig sektor og udnyttelsen af forretningsmuligheder er afhængig af kvaliteten i grunddata.”

– Danmarks digitaliseringsstrategi, november 2023.

For at sikre, at potentialerne i grunddata kan indfries, og at Danmark også fortsat står på et solidt fundament af robuste, autoritative og sammenhængende data, er der behov for at sætte en ny strategisk retning for grunddata. Derfor lanceres nu Strategi for fremtidens grunddata.

Hvad er grunddata?

Grunddata er udvalgte data om personer, virksomheder, ejendomme, adresser og geografi, som indgår i én sammenhængende datamodel. Det er grundlæggende registreringer om Danmark og danskerne og består i dag af data fra 18 registre.

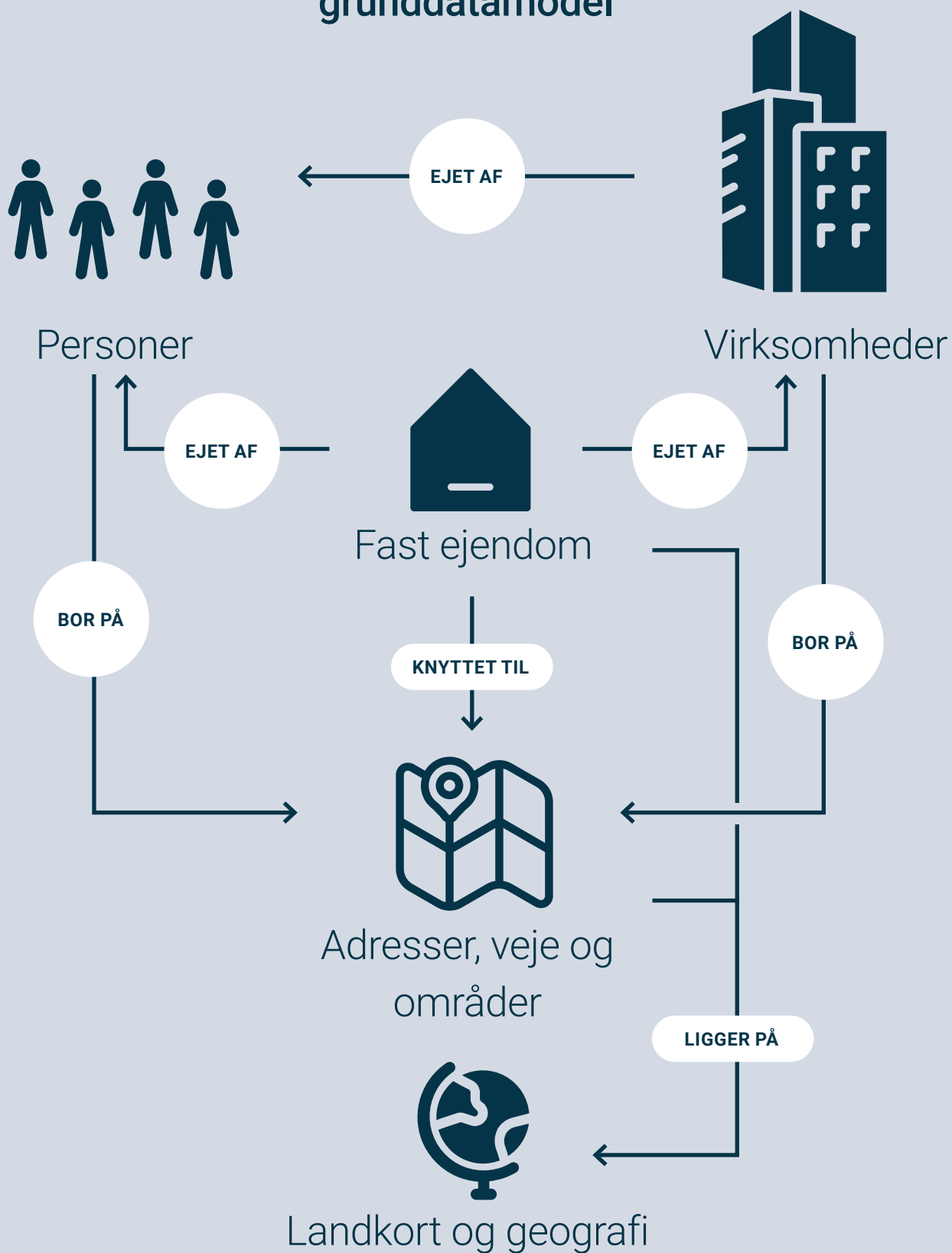
Grunddata gør arbejdsgange i den offentlige sektor mere effektive, øger transparens og reducerer risikoen for, at borgere og virksomheder oplever fejl. Grunddata stilles til rådighed og vedligeholdes af offentlige myndigheder, der har ansvar for data, og som kontinuerligt arbejder med datakvalitet for at sikre, at data er aktuelle og korrekte. Det gør grunddata til en autoritativ kilde til information og betyder, at de anvendes som forvaltningsgrundlag i det offentlige.

Den fælles standardiserede og sammenhængende datamodel er opnået ved hjælp af forpligtende samarbejder om dataskabelse og -registrering. Som hovedregel registreres informationer kun ét sted og integreres i alle andre registre.

Registre:

- Bygnings- og Boligregistret (BBR)
- Danmarks Administrative Geografiske Inddeling (DAGI)
- Danmarks Adresseregister (DAR)
- Danmarks Fikspunktregister
- Danmarks Højdemodel (DHM)
- Danmarks Topografiske Kortværk (DTK)
- Danske Stednavne
- Det Centrale Personregister (CPR)
- Det Centrale Virksomhedsregister (CVR)
- Ejendomsbeliggenhedsregistret (EBR)
- Ejendomsvurdering (VUR)
- Ejerfortegnelsen (EJF)
- GeoDanmark Ortofoto
- GeoDanmark Vektor
- Matriklen (MAT)
- Historiske kort og data
- Skatteforvaltningens Virksomhedsregister (SVR)
- Skærmkortet

Den sammenhængende grunddatamodel

Stor afhængighed af frie og sammenhængende data

Grunddataprogrammet blev etableret på baggrund af en vision om at skabe et sammenhængende digitalt forvaltningsgrundlag af høj kvalitet, der kan tilgås ét sted, og som let og sikkert kan anvendes i mange sammenhænge.

Grunddata hjælper i dag med at sikre transparens og sammenhæng i beslutningsgrundlag og er afgørende for, at myndighederne kan udføre deres opgaver både korrekt og effektivt. Det digitale forvaltningsgrundlag, der er baseret på entydige og autoritative data, understøtter digitaliseringen af den offentlige sektor og muliggør nye digitale tjenester både i det offentlige og hos private virksomheder.

Derfor bliver grunddata hvert år brugt på tværs af mange brancher, myndigheder og anvenderorganisationer, og siden idriftsættelsen af grunddatas distributionsplatform, Datafordeleren, er brugen steget markant. Det afspejler en voksende afhængighed af grunddata. Grunddata udgør i dag samfundskritisk infrastruktur, og mange anvendere er dybt afhængige af den sikre og stabile adgang til opdaterede data.

Anvendt af
15+
brancher

Anvendt af
140+
myndigheder

15.000+
dataopdateringer
pr. dag

Krav til
99,9%
opetid

Forudsætning for fremtidens teknologi

Den hastige udvikling inden for kunstig intelligens (AI) forstærker yderligere grunddatas kritiske rolle som en fundamental digital infrastruktur. AI er datadrevet, og potentialet for at skabe værdi afhænger direkte af kvaliteten, tilgængeligheden og sammenhængen i de data, som AI-modeller trænes og anvendes på.

Den Digitale Taskforce for Kunstig Intelligens har offentliggjort et målbillede for kunstig intelligens i den offentlige sektor. Ud over at fastsætte regeringens, KL's og Danske Regioners fælles ambitioner for udrulning af kunstig intelligens forholder målbilledet sig også til, at gode data samt en tidssvarende, velfungerende og robust infrastruktur er forudsætninger for effektiv brug af kunstig intelligens.

Omvendt gælder det også, at *"dårlig datakvalitet, manglende data eller manglende standardisering af data på tværs af den offentlige sektor begrænser*

mulighederne for at udvikle og implementere succesfulde kunstig intelligens-løsninger." - Regeringen, KL og Danske Regioner, juni 2025.

Grunddata leverer netop dette fundament for kunstig intelligens ved at tilbyde autoritative data af høj kvalitet. Sammenhængende grunddata muliggør præcis analyse, automatisering og forbedret beslutningsstøtte. Uden dette fundament er der stor risiko for at bygge AI-løsninger på et usikkert eller mangelfuldt grundlag, og det kan begrænse værdien af resultaterne.

Ved den rette brug og mere sammenhængende data har nye teknologier derimod potentialerne til i endnu højere grad at understøtte vigtige dagsordener. Det kan være digital inklusion, den grønne omstilling, forsyningssikkerhed, AI-støttet vejledning osv.

”

Grunddata udgør en essentiel del af fundamentet i vores digitale samfund. Investering i datakvalitet og tværgående samarbejde er ikke blot en mulighed, men en nødvendighed for at sikre en robust og fremtidssikret offentlig sektor samt et konkurrencedygtigt erhvervsliv.

Rikke Hougaard Zeberg
Formand for Styregruppen for Grunddata
og direktør, Klimadatastyrelsen

Samarbejde om værdiskabelse

Der har siden etableringen af grunddata-samarbejdet været et tydeligt fokus på tværoffentligt og tværsektorielt samarbejde. Den etablerede samarbejdsmodel i grunddata er en unik styrke, fordi modellen garanterer, at dataejere og -anvendere samles på tværs for at løse fælles udfordringer til gavn for samfundet. Dette fremmer en konstruktiv dialog og sikrer, at data udvikles og vedligeholdes i overensstemmelse med brugernes behov.

Derfor skal partnerskaber mellem både offentlige og private anvendere af data og de myndigheder, der er ansvarlige for data også fremadrettet bidrage til at øge fokus på værdiskabelse, fremme innovation, skabe effektiv ressourceudnyttelse og styrke Danmarks konkurrenceevne ved nye digitale løsninger.

En del af de økonomiske gevinster ved brugen af grunddata er blevet realiseret gennem private aktører. Og fælles udvikling mellem det offentlige og private kan skabe merværdi for begge parter. Data og eventuel finansiering fra den private sektor kan videreudvikle grunddata. Og anvenderbehov kan være med til at drive en tilgængeliggørelse af flere offentlige datasæt, hvis det kan skabe samfundsmæssig værdi.

Strategi for fremtidens grunddata

Strategi for fremtidens grunddata er udarbejdet på initiativ af Styregruppen for Grunddata og i samarbejde med den etablerede governance samt gennem dialog med brancheorganisationer. Den er bygget op med fokus på grunddatas fremtidige værdiskabelse og består af fire målsætninger med tilhørende initiativer, som udfoldes i strategien.

Strategien handler både om at imødekomme nuværende og fremtidige samfundsbehov. Den handler om at sikre, at datakvaliteten bliver endnu bedre, at datainfrastrukturen fortsat bliver rustet til at møde de høje krav til datakvalitet, der stilles i forvaltningen og samtidig understøtte den private sektors behov for pålidelige data til værdiskabelse. Desuden fokuserer strategien på, hvordan den fælles datamodel, distributionen af grunddata og en stærk governance skal bidrage til at understøtte disse mål.

Strategiens initiativer prioriteres på kort sigt inden for nuværende bevillinger og indsatsen om fremtidssikring af grunddata i *Aftale om ambitiøs og ansvarlig strategi for Danmarks digitale udvikling* (februar 2024). Myndigheder og parter i grunddata-governance kan derudover arbejde med at afsøge yderligere finansiering til implementering af strategiske tiltag i grunddatasamarbejdet på længere sigt.

Strategioverblik

Fælles ansvar for sammenhæng og datakvalitet

En styrket og sammenhængende datamodel

Øget gensidigt ansvar for datakvalitet

Flere muligheder med nye sammenhænge og nye grunddata

Fleksibel dataudvidelse

Partnerskaber om afprøvelse af nye datakilder

Værdiskabende datadistribution

Understøttet overgang til den moderniserede Datafordeler

Fremtidssikring af Datafordeleren

Fornyet forpligtelse i samarbejdet om grunddata

En styrket og understøttende governance

Grunddata som strategisk ressource

Målsætning:

Fælles ansvar for sammenhæng og datakvalitet

Kontinuerligt fokus på at vedligeholde og forbedre datakvalitet og -sammenhæng i grunddata skal understøtte værdiskabelsen hos anvendere.

Grunddata spiller en central rolle i effektiviseringen på tværs af samfundets sektorer. For at data kan skabe værdi på tværs af forskellige brugsscenarier, kræver det tillid til, at data både er ajourførte og retvisende, og at datamodellen sikrer sammenhæng og interoperabilitet.

Datakvalitet handler om, hvor pålidelige og anvendelige data er til specifikke formål. Det omfatter aspekter som kompleksitet, korrekthed, aktualitet, genbrugelighed og klarhed. Transparente beskrivelser af disse aspekter i form af gode metadata er væsentlige, så anvenderne bliver i stand til at forstå og agere ud fra den registrerede datakvalitet. Alle grunddataregistre arbejder med datakvalitet, men grunddata er forskellige, og der kan derfor også være forskel på, hvad der er behov for i forhold til at sikre kvaliteten.

For nogle grunddata handler det i særlig grad om dialog med anvenderorganisationer og slutbrugere. For andre kan det handle om at forbedre data ved at styrke sammenhængen til andre registre.

Datamodellen for grunddata muliggør, at data kan kobles og anvendes bredt og har skabt en datasammenhæng, der ikke tidligere eksisterede. Den praktiske anvendelse af grunddata har dog vist, at der er behov for at se på processerne i flere datadomæner igen. Og se på, hvordan der kan skabes øget gensidigt ansvar for datakvaliteten mellem registre og anvendere.

”

Grunddata af høj kvalitet er helt centralt for en effektiv administration af en række offentlige ydelser, såsom boligstøtte og folkepension, og udgør samtidig et solidt fundament i udviklingen af innovative løsninger, herunder anvendelsen af AI.

Hans Christian Jelstrup
Vicedirektør, Data
ATP

Initiativer:

En styrket og sammenhængende datamodel

For fortsat at sikre en pålidelig datadistribution er det vigtigt at evaluere eksisterende processer. Målet er at højne datakvaliteten, forbedre sammenhængen til andre domænedata og optimere processer på tværs af registre. Som første skridt vil ejendomsdataområdet blive gennemgået. Det udgør en central del af grunddata med mange aktører og data på tværs af myndigheder, hvilket stiller store krav til sammenhængen i data. Evalueringen skal klarlægge, om Ejendomsdataprogrammets mål blev nået og fortsat er de rette.

Øget gensidigt ansvar for datakvalitet

En tæt kontakt til brugssituationerne af grunddata er afgørende for at forstå behovene og sikre, at rettelser ét sted kan styrke den samlede kvalitet i grunddata. Der skal derfor arbejdes for at styrke datakvaliteten gennem øget gensidigt ansvar mellem dataejere og -anvendere, hvor anvendere i højere grad inddrages. Samtidig skal det afklares, hvilken rolle incitamentsstrukturer spiller, og om en cirkulær dataværdikæde kan understøtte målet.

Målsætning:

Flere muligheder med nye sammenhænge og nye grunddata

Gevinsterne af investeringerne i grunddata skal høstes ved at integrere flere datakilder og områder, hvor det giver samfundsmæssig værdi.

Mange af samfundets udfordringer kalder på evnen til at tænke nyt og handle på tværs af sektorer. Omlægning af arealer, klimaforandringer, demografiske forskydninger eller bæredygtig infrastruktur kræver som eksempel alle en nuanceret og helhedsorienteret dataunderstøttelse for at imødekomme eksisterende og fremtidige behov. Det tog lang tid at skabe grunddata og grunddatasamarbejdet; en tid der ikke nødvendigvis kan afsættes, når akutte behov kræver hurtige løsninger.

Grunddata udgør en autoritativ og stabil fællesreference, som er integreret i mange systemer på tværs af det offentlige og private, og som andre data bygger ovenpå. Derfor har det også potentialerne til at bidrage til at løse fremtidens flere og nye udfordringer, der ikke var lige så tydelige eller aktuelle, da grunddatasamarbejdet blev etableret. Det er en robust infrastruktur, som skal bevares og samtidig tilpasses til nye behov.

For at høste yderligere samfundsgevinster af de kritiske investeringer i grunddataprogrammet, er det nødvendigt at se på flere mulige veje for at bruge og udvide den eksisterende infrastruktur. Det skal understøtte, at udviklingen af grunddata tager højde for og balancerer behovet for stabilitet, udvidelsesmuligheder og efterspørgsel på en dynamisk datainfrastruktur, der muliggør hurtigere integration af relevante datatyper.

Grunddata er en værdifuld, fælles samfundsinvestering, og der er vigtige erfaringer at bygge videre på, når nye datatyper eller samarbejder etableres. Uden et fællesoffentligt datasamarbejde med et fælles sæt af entydige og autoritative data risikerer nye datatyper at blive fragmenteret og vanskelige at kombinere.

”

Finanssektoren er afhængig af grunddata fra Datafordeleren, og det kræver et stærkt offentlig-privat samarbejde. Grunddata giver os et fælles og pålideligt datagrundlag – uundværligt for en effektiv og digital finanssektor.

Morten Vedel
Head of Digital Solutions
e-nettet

Initiativer:

Fleksibel dataudvidelse

Det skal afsøges, hvordan grunddatasamarbejdet kan facilitere datadeling og -udveksling med nye datakilder med nærhed til grunddata, uden at disse gøres til grunddata. Dette for at muliggøre effektiv og fleksibel sammenstilling af flere datakilder, imens grunddata tilbyder en stabilitet og integritet, som domænedata kan referere til.

Partnerskaber om afprøvning af nye datakilder

Der skal skabes mulighed for at afprøve nye datakilder og -kombinationer for at identificere potentielle nye grunddata, som tilføjes den eksisterende datamodel. Tilgangen skal være partnerskabsbaseret, drevet af efterspørgsel, og fokusere på samfundsmæssig værdiskabelse gennem inklusion af nye grunddatakilder.

Målsætning:

Værdiskabende datadistribution

Datafordeleren skal sikre værdiskabende og sikker adgang til offentlige data, der kan understøtte innovation, effektivisering og en datadrevet tilgang til samfundsudvikling gennem kontinuerlig forbedring og tilpasning til nye behov.

I takt med at behovet for datadrevne beslutninger stiger, er det afgørende, at Datafordeleren aktivt understøtter arbejdet med data. Derfor skal brugervenligheden og anvendelsesmulighederne fortsat prioriteres, så data ikke blot distribueres men også er tilgængelige og anvendelige for dem, der har brug for dem.

Datafordeleren moderniseres for at imødekomme fremtidige behov. Markedsdialoger og analyser har vist begrænsninger i den hidtidige platform, der blandt andet skyldes specialudviklede tjenester med begrænset fleksibilitet for anvenderne. Moderniseringen fokuserer derfor på at udvikle mere fleksible søgemuligheder og sikre hurtig adgang til data med et mål om at reducere time-to-market og understøtte brugerbehov.

Men de nye muligheder stiller også nogle nye krav til anvenderne, og en succesfuld implementering kræver et tæt samarbejde for at høste gevinsterne.

Samtidig er det vigtigt, at udviklingen ikke stoppes efter moderniseringen, men at der kontinuerligt holdes fokus på vedligehold og videreudvikling, så Datafordeleren kan møde behov hos registre og anvendere samt understøtte den strategiske retning for grunddata. Med en stigende anvendelse af Datafordeleren er der også behov for en ny styringsmodel, der sikrer omkostningseffektiv, stabil og sikker distribution. I en tid præget af geopolitiske spændinger er sikringen af en pålidelig adgang til samfundskritiske data essentiel, og det er afgørende, at der hele tiden er det rette fokus på sikkerhed i distributionen.

”

Adgang til grunddata via en stabil og sikker datadistribution er afgørende for Skatteforvaltningens opgavevaretagelse, særligt i det kritiske arbejde med forskuds- og årsopgørelserne. Løbende vedligehold af datadistributionen er nødvendig for at sikre pålidelig drift og understøtte en udvikling, som kan matche samfundets behov.

Søren Reeberg Nielsen
Underdirektør for Bolig
Udviklings- og Foreklingsstyrelsen

Initiativer:

Understøttet overgang til den moderniserede Datafordeler

Den praktiske transition til den moderniserede Datafordeler skal understøttes gennem en netværksbaseret tilgang med anvenderne. Herved skabes bedre betingelser for en smidig overgang, som kan accelerere gevinsterne af mere effektive processer. Det skal også afdækkes, hvordan teknologi kan understøtte anvendernes ibrugtagning af de nye tjenester.

Fremtidssikring af Datafordeleren

For at sikre Datafordelerens fortsatte værdi skal distributionen fremtidssikres. Det skal ske dels ved etableringen af en ny styringsmodel for distribution på Datafordeleren, så stigende driftsomkostninger håndteres bæredygtigt. Dertil skal der løbende ske vedligehold og videreudvikling efter moderniseringen i tæt dialog med brugerne. Initiativet skal forholde sig til de øvrige initiativer i strategien og sikre, at distributionen af grunddata forbliver et robust og fremtidssikret fundament for dataanvendelse.

Målsætning:

Fornyet forpligtelse i samarbejdet om grunddata

Samarbejdet om grunddata skal styrkes gennem en revideret governance, der sikrer tydelig ansvarsfordeling og understøtter målsætningerne for fremtiden.

Grunddata blev initieret i 2012 som et ambitiøst program med et forpligtende samarbejde på tværs af den offentlige sektor. I dag er grunddata kritisk infrastruktur, hvor der er en stor afhængighed af datakvalitet og driftsstabilitet. Derfor er en stærk koordinering og engagement afgørende for at sikre, at tingene forløber som planlagt, og at det er muligt at reagere effektivt, hvis noget går galt. Hidtil har der været en gensidig enighed om engagement blandt registerejere og anvendere.

Efter grunddataarbejdet er blevet en del af den daglige drift kan det imidlertid være vanskeligt at prioritere på lige fod med andre opgaver og mål. Fordi grunddata ofte er fundamentet for digitale løsninger, kan det let overses både som data og i prioriteringen af ressourcer. Desuden kan der være usikkerhed om, hvad det forpligtende samarbejde indebærer, hvad registrene skal levere, og hvad der er konsekvenserne, hvis aftaler ikke overholdes. Manglende prioritering kan resultere i unødigt tunge og langvarige processer; fx forsinkelser når

ændringer eller nye data skal på Datafordeleren. Uden konkrete samarbejdsaftaler kan det være svært at håndtere manglende leverancer.

Tvivlen om forpligtelse gælder også Klimadatastyrelsen som grunddatamyndighed. Hvem har ansvaret for kvaliteten af data og time-to-market? Hvem supporterer anvenderne i den daglige drift? Og hvilke beføjelser har Klimadatastyrelsen i samarbejde med resten af governance? Derfor er der behov for at revurdere governance, så den understøtter de fremadrettede målsætninger for grunddata, og grunddatasamarbejdet og datafundamentet forbliver relevant. Det skal ske gennem et tættere samarbejde med fokus på værdiskabelse og en balance mellem merværdi og ressourcer hos dataskabere.

På samme tid er der behov for konkrete styringsværktøjer, der kan konsolidere grunddata som en afgørende del af fundamentet i den danske digitalisering, så potentialerne i grunddata kan understøttes og høstes.

”

Grunddata er kritisk infrastruktur – og det forpligter. For at sikre stabil drift, høj datakvalitet og effektiv udvikling, har vi brug for tæt samarbejde og klare aftaler mellem alle parter. Det handler ikke kun om teknik, men om at skabe værdi sammen.

Christian Harsløf
Direktør for social, sundhed og digitalisering
KL

Initiativer:

En styrket og understøttende governance

Der skal udvikles et styrket og understøttende governance-setup, som fremmer beslutningsdygtighed og videndeling, skaber klarere roller og ansvar samt understøtter effektiv fremdrift og implementering af strategiens initiativer.

Grunddata som strategisk ressource

Grunddata skal bestyrkes som strategisk ressource i et bredere it- og digitaliseringspolitisk perspektiv. Initiativet skal identificere relevante områder og samarbejder, hvor grunddata kan anvendes for at sikre en mere konsekvent og understøttende brug af data.

Tidsplan

Fremtidssikring
af Datafordeleren

Løbende videreudvikling

Understøttet overgang til den
moderniserede Datafordeler

En styrket og understøttende
governance

En styrket og sammenhængende datamodel for ejendomsområdet

Evt. nyt domæne

Fleksibel dataudvidelse

Videre arbejde

Partnerskaber om afprøvning
af nye datakilder

Videre arbejde

Øget gensidigt ansvar for datakvalitet

Grunddata som strategisk ressource

2026

2027

2028

2029

2030

Godkendt af Styregruppen for Grunddata september 2025.
Udgivet november 2025.

Læs mere på:
klimadatastyrelsen.dk/data/grunddata